

Francuska sieć autostradowa jest bardzo rozwinięta. - W sporej części była projektowana oraz budowana wiele lat temu. Wówczas wiedza o możliwych oddziaływaniach dróg i tego konsekwencjach była znikoma, nie funkcjonowały też tak rygorystyczne przepisy ochrony środowiska jak obecnie - zauważa Agnieszka Bugajska z Katedry Ochrony i Kształtowania Środowiska Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej. - Dlatego także w odniesieniu do tej części infrastruktury drogowej z czasem istotne stały się działania służące ochronie środowiska.

Modernizacja istniejących autostrad we Francji

Rząd Francji zainicjował ogólnokrajowy projekt zwany „Grenelle Środowiska” (2007-2012). Projekt oparto na wielostronnych negocjacjach społecznych między przedstawicielami państwa, samorządów, organizacji pozarządowych, przedstawicieli branżowych, pracodawców i pracowników. Negocjacje doprowadziły do sformułowania ogólnych, długofalowych strategii dotyczących problemów zmian klimatycznych i bioróżnorodności oraz walki z zanieczyszczeniami. Na tej podstawie pięć spółek autostradowych dobrowolnie przedłożyło propozycje szeroko zakrojonych działań prośrodowiskowych, podejmowanych na starszej infrastrukturze autostradowej. Spółki podpisały tzw. „zielone zobowiązania”. W zamian za roczne przedłużenie koncesji w ciągu 3 lat (2010-2012) zainwestowały w ochronę środowiska ponad 1 mld euro. W tym czasie na 18. autostradach zrealizowano

Phoca PDF

ponad 2000 projektów związanych z ochroną bioróżnorodności, ograniczeniem emisji CO_2, ochroną zasobów wodnych, ekologiczną renowacją MOP-ów oraz ochroną przed hałasem. - Działania te były takim sukcesem, że planowane są nowe inwestycje na kwotę ok. 3,7 mld euro, których realizacja miałaby zająć 8-10 lat - podkreśla Agnieszka Bugajska.

Autostrady w zgodzie ze zrównoważonym rozwojem

Działania prośrodowiskowe podejmowane są także w ramach współpracy spółek autostradowych, zrzeszonych w stowarzyszeniu AFSA (Association des Sociétés Françaises d'Autoroutes et d'ouvrages à péage). W stowarzyszeniu są 23 przedsiębiorstwa budujące i eksploatujące płatne autostrady oraz budowle drogowe (szczególnie płatne mosty i tunele). Do współpracy tej często zapraszani są także przedstawiciele kompetentnych w danych kwestiach instytucji oraz instytutów publicznych i parapublicznych.

ASFA jest platformą wymiany informacji i doświadczeń pomiędzy spółkami autostradowymi. Przełomową chwilą w jego działalności było podpisanie w 2002 roku dokumentu programowego. W tym dokumencie sektor autostradowy podjął 21 zobowiązań dotyczących zrównoważonego rozwoju. W związku z tym zostało zdefiniowanych 60 wskaźników środowiskowych, społecznych i ekonomicznych. - Na forum ASFA spółki regularnie porównują te wskaźniki. Służą one także właściwemu zarządzaniu spółkami i są uwzględniane w raportach dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw. Ponadto ASFA prowadzi ogólnokrajowe akcje promowania dobrych praktyk prośrodowiskowych i akcje edukacyjne propagujące wśród użytkowników dróg ochronę środowiska oraz bezpieczeństwo na drodze - zaznacza Agnieszka Bugajska.

ASFA jest także miejscem dyskusji i wspólnego rozwiązywania problemów eksploatacyjnych. Dobrym przykładem tego może być gospodarka odpadowa. W latach 90. ubiegłego stulecia w ramach środowiskowego programu badań i rozwoju przeprowadzona została identyfikacja odpadów sektora autostradowego. W efekcie tego w 2000 r. powstał przewodnik techniczny dotyczący zarządzania tymi odpadami. Natomiast w 2007 r. przeprowadzone zostało badanie „dzikich” odpadów. Do współpracy w tym projekcie zaproszono przedstawicieli francuskiej Agencji ds. Środowiska i Zarządzania Energią (ADEME). Podjęto w nim próbę oszacowania: kto wytwarza te odpady, jakie są ich rodzaje, gdzie powstają i ile ich jest, jakie stanowią one ryzyko dla środowiska, użytkowników dróg i personelu zajmującego się utrzymaniem autostrad.

Z analiz badania wynikło na przykład, że średnio w jednym obwodzie utrzymaniowym autostrady (obsługującym ok. 70 km autostrady w obu kierunkach, o natężeniu ruchu sięgającym ok. 23 tys. poj. na dobę) rocznie sprzątanych jest

ponad 260 m^3 (2580 worków 100 l) „dzikich” odpadów, które zostały wyrzucone w różnych miejscach sieci autostradowej. Gromadząc w badaniu tego rodzaju dane równocześnie szukano metody na zwalczenie zjawiska śmiecenia. W efekcie zarówno ASFA i jak spółki indywidualnie podjęły się przeprowadzenia kampanii edukacyjnych skierowanych do użytkowników dróg w celu powstrzymania śmiecenia. - Wprowadzono też do praktyki utrzymaniowej bardziej konkretne rozwiązania. Na przykład autostradowa spółka SANEF, w następstwie śmiertelnego wypadku jednego z pracowników w 2008 roku, we współpracy z firmą Renault, wyposażyła swoje ekipy w specjalny furgon - mówi Agnieszka Bugajska. Furgon SYROB to specjalistyczny pojazd umożliwiający pracownikom zajmującym się utrzymaniem autostrady, usuwanie porzuconych na jezdni przedmiotów, bez konieczności ich bezpośredniej interwencji na drodze. W znaczny sposób wpływa to na ich bezpieczeństwo.

AS

Referat „Działania prośrodowiskowe podejmowane we Francji na etapie eksploatacji autostrad” autorstwa mgr inż. Agnieszki Bugajskiej i dr. hab. inż. Andrzeja Kuliga z Politechniki Warszawskiej, był prezentowany podczas VI Międzynarodowej Konferencji Ochrony Środowiska i Estetyki w Budownictwie Komunikacyjnym (Kazimierz Dolny, 23-25 kwietnia 2014 r.) i został opublikowany w wydawnictwie Politechniki Lubelskiej, która była współorganizatorem Konferencji.

Phoca PDF